

SAMENVATTING

DONUT PORTRAIT VAN HET BRUSSELS HOODSTEDELIJK GEWEST

Dit verslag beschrijft het nauwgezette proces van het consolideren van het Donut-portret van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) en de methodologie die werd ontwikkeld om de leemtes op te vullen die aan het licht kwamen in de eerste versie van dit portret, voorgesteld op het einde van het Brusselse Donut - Deel 1 project. De nieuwe versie van het portret is het resultaat van een versterkte databank van indicatoren, zowel kwantitatief als kwalitatief. Bovendien biedt deze versie meer nuance en precisie in de diagnose, waardoor meer relevante lessen kunnen worden getrokken voor het BHG.

Geïnitieerd door het Brusselse Donut team, werd het BHG Donut Portret ontworpen als een krachtig instrument om een uitgebreide diagnose te stellen van de sociale en ecologische aspecten van het grondgebied. Naar analogie met een kompas begeleidt dit portret het BHG in haar zoektocht naar een evenwicht tussen het respecteren van een sociale ondergrens om de menselijke waardigheid te garanderen en het respecteren van een ecologische bovengrens om milieurisico's te voorkomen. De methodologie voor het ontwikkelen van het Donutportret is rechtstreeks geïnspireerd op de Donuteconomie benadering van Kate Raworth.

Concreet neemt het Donut-portret de vorm aan van vier "lenzen", die elk sociale en milieukwesties op verschillende schalen, lokaal en mondiaal, combineren. Deze lenzen omvatten :

- De "lokaal-sociale" lens: deze heeft als doel te beoordelen in welke mate de sociale behoeften en aspiraties van de Brusselse bevolking worden vervuld.
- De "lokaal-ecologische" lens: Deze richt zich op de huidige staat van de verschillende milieuaspecten binnen het BHG territorium.
- De "mondiaal-ecologische" lens: hierbij wordt nagegaan in hoeverre het BHG verantwoordelijk is voor mondiale milieuproblemen, door te beoordelen of het al dan niet zijn "eerlijke deel" van de planetaire hulpbronnen en capaciteiten respecteert.
- De "mondiaal-sociale" lens: deze nodigt ons uit om na te denken over de impact van de Brusselse consumptiekeuzes op de wereldbevolking en benadrukt de gevolgen van onze levensstijl voor degenen die onze goederen produceren.

Deze vier lenzen hebben in totaal 36 afmetingen, die elk een specifiek aspect van de lenzen die ze vertegenwoordigen beoordelen.

Het proces van het consolideren van het Donut-portret is gebaseerd op drie cruciale fasen:

1. Verzamelen en selecteren van indicatoren (fase 1) :
 - a. Verzamelen van indicatoren: Het team van Brussels Donut verzamelde een lijst van indicatoren van verschillende belanghebbenden, waaronder workshops en een online enquête die werd uitgevoerd als onderdeel van het eerste deel van het project. De indicatoren werden geëvalueerd op basis van verschillende criteria, zoals relevantie, nauwkeurigheid en vergelijkbaarheid. Er werden ook nieuwe gegevens verzameld om de database te verrijken. Het team won ook het advies in van organisaties uit het veld om de database te consolideren.
 - b. Selectie van indicatoren: Indicatoren werden ingedeeld in drie categorieën op basis van criteria zoals interne consistentie, externe relevantie, statistische kwaliteit en legitimiteit. De vijf meest geschikte indicatoren per dimensie werden geselecteerd voor het Donut-portret.
2. Doelen stellen (Fase 2): Het team definieerde realistische en ambitieuze doelen voor elke geselecteerde indicator. Deze doelen zijn gebaseerd op externe bronnen, zoals de politieke toezeggingen van het BHG, wetenschappelijke aanbevelingen en de prestaties van andere soortgelijke gebieden. De doelen zijn zo gesteld dat het BHG vooruitgang kan boeken in de richting van de "Donut" en tegelijkertijd de fundamentele mensenrechten en het milieuevenwicht kan respecteren.
3. Aggregatie van Indicatoren en Doelen (Fase 3): De resultaten van het Donut-portret worden samengesteld door drie essentiële vragen te beantwoorden:
 - a. Zit het BHG in de Donut? Bij deze vraag wordt voor elke dimensie een score berekend op basis van het percentage doelstellingen dat op indicatorniveau is gehaald.
 - b. Gaat BHG richting de Donut? Deze analyse is gebaseerd op een onderzoek naar recente ontwikkelingen in de indicatoren en een vergelijking van deze trend met de wenselijke trend in de zin van de Donut.
 - c. Gaat BHG snel richting de Donut? Door het aantal jaren te berekenen dat nodig is om de doelen te bereiken, uitgaande van constante vooruitgang.De antwoorden op deze vragen vormen de sociale en milieudiagnose van het BHG.

Hoewel het Donutportret waardevolle inzichten verschaft, heeft het ook beperkingen. Het ontbreekt bijvoorbeeld aan robuuste indicatoren om de algemene sociale impact te beoordelen en het is afhankelijk van onvoldoende gegevens voor bepaalde dimensies. De resultaten zijn ook gevoelig voor methodologische keuzes en de weergave van het portret houdt geen rekening met de specifieke behoeften van kwetsbare subpopulaties. Bovendien zijn toekomstprojecties gebaseerd op extrapolaties en wordt er geen rekening gehouden met politieke ontwikkelingen. Om deze tekortkomingen te verhelpen, zijn een sterk institutioneel engagement en verder onderzoek nodig. Desondanks kan het Donut-portret al nuttig gebruikt worden. Het zet aan tot nadenken over de opbouw van een wenselijke samenleving, maakt het mogelijk indicatoren te structureren volgens een relevant verhaal, ondersteunt

de planning en rechtvaardiging van politieke acties, beoordeelt het traject van BHG en vergemakkelijkt collectieve actie.

Kortom, het BHG Donut Portret is, ondanks zijn onvolkomenheden, een veelbelovend instrument om het BHG naar een meer sociaal en ecologisch evenwichtige toekomst te leiden, door bewustwording, reflectie en gecoördineerde actie aan te moedigen.